

ZARZĄDZENIE NR 74/2020
WÓJTA GMINY SŁAWNO

z dnia 9 czerwca 2020 r.

w sprawie zatwierdzenia "Diagnozy potrzeb w zakresie edukacji przedszkolnej Gminy Sławno"

Na podstawie art. 30 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 713) zarządzam, co następuje:

§ 1. Zatwierdzam dokument "Diagnozę potrzeb w zakresie edukacji przedszkolnej Gminy Sławno" stanowiący podstawę do podpisania umowy o dofinansowanie projektu pn. "Radosne przedszkole w Bobrowicach" współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2014-2020, Działanie 8.1 Upowszechnienie edukacji przedszkolnej.

§ 2. Powyższy dokument stanowi załącznik do niniejszego zarządzenia.

§ 3. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

Diagnoza potrzeb w zakresie edukacji przedszkolnej Gminy Sławno

I. Wprowadzenie

Niniejsza diagnoza potrzeb edukacji przedszkolnej została opracowana w kontekście ubiegania się przez Gminę Sławno o dofinansowanie projektu pn „Radosne przedszkole w Bobrowicach” współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2014-2020, Działanie 8.1 Upowszechnianie edukacji przedszkolnej. Diagnoza służy identyfikacji oraz ocenie zarówno problemów, jak i potencjałów w zakresie upowszechniania edukacji przedszkolnej ośrodków wychowania przedszkolnego w odniesieniu do:

- analizy zapotrzebowania na nowe miejsca wychowania przedszkolnego;
- analizy potrzeb w zakresie prowadzenia dodatkowych zajęć;
- analizy wsparcia dzieci o specjalnych potrzebach edukacyjnych.

Opracowanie zostało przygotowane przez Urząd Gminy Sławno we współpracy z gminnymi placówkami wychowania przedszkolnego. Niniejsza diagnoza obejmuje:

- analizę danych demograficznych pochodzących z ewidencji ludności Gminy Sławno;
- analizą danych będących w zasobach referatu oświaty Urzędu Gminy Sławno;
- analizę danych pochodzących z Powiatowego Urzędu Pracy w Sławnie;
- indywidualnych wywiadów z dyrekcją i pracownikami placówek wychowania przedszkolnego funkcjonujących na terenie gminy Sławno.

II. Analiza zapotrzebowania na nowe miejsca wychowania przedszkolnego

W roku szkolnym 2019/2020 Gmina Sławno jest organem prowadzącym dla przedszkola gminnego do którego uczęszcza 103 dzieci (w 5 oddziałach) wg następującego podziału:

- Przedszkole Gminne w Gwiazdowie – dwa oddziały – 49 dzieci;
- Przedszkole Gminne w Gwiazdowie, Filia w Sławsku – dwa oddziały – 40 dzieci;
- Przedszkole Gminne w Gwiazdowie, Filia w Boleszewie – jeden oddział – 14 dzieci.

Funkcjonuje również oddział przedszkolny w szkole podstawowej, w którym opieką objętych jest 18 dzieci w Szkole Podstawowej w Bobrowicach.

Ponadto w trwającym roku szkolnym na terenie gminy Sławno funkcjonują niepubliczne placówki oświatowe, do których uczęszcza 85 dzieci (w 4 oddziałach):

- Przedszkole Niepubliczne Ekoludki we Wrześnicy – dwa oddziały – 50 dzieci;
- Wiejskie Ognisko Przedszkolne Pajacyki w Warszkowie - dwa oddziały – 35 dzieci.

Łączna liczba dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym na terenie gminy Sławno wynosi 206 w dziesięciu oddziałach, co średnio daje około 21 dzieci na jeden oddział.

Chcąc uzyskać informacje na temat upowszechnienia edukacji przedszkolnej na terenie gminy Sławno porównano liczbę dzieci zameldowanych na terenie gminy w poszczególnych latach z liczbą dzieci objętych edukacją przedszkolną, na co wskazuje poniższa tabela:

Rok	Liczba dzieci zameldowanych na terenie gminy Sławno	Liczba dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym	Stopień objęcia dzieci opieką przedszkolną w danym roczniku
2013	99	80	81%
2014	98	70	71%
2015	93	70	75%
2016	79	44	56%
Ogółem	369	264	72%

W roku szkolnym 2019/2020 liczba dzieci objętych opieką przedszkolną tj. urodzone w latach 2013-2016 wynosiła 264. Liczba ta uwzględnia 191 dzieci uczęszczające do publicznych i niepublicznych placówek wychowania przedszkolnego na terenie gminy Sławno, natomiast 73 dzieci uczęszczało do ośrodków wychowania przedszkolnego na terenie sąsiednich gmin. Według ewidencji ludności Gminy Sławno na terenie gminy jest zameldowanych 369 dzieci w wieku przedszkolnym. Należy zwrócić uwagę, że powyższe dane dotyczą tylko dzieci zameldowanych, a nie ma danych mówiących o faktycznej liczbie dzieci zamieszkałych na tym terenie. Przepisy ustawy Prawo Oświatowe posługują się pojęciem miejsca zamieszkania na terenie gminy, zatem, jeżeli rodzice i dzieci zamieszkują na terenie gminy Sławno to gmina musi zapewnić dzieciom miejsca w przedszkolu. Zgodnie z przepisami ustawy od dnia 1 września 2016 roku gmina ma obowiązek zapewnienia miejsc w przedszkolach dla dzieci sześciolletnich realizujących roczny obowiązek wychowania przedszkolnego. Gmina ma też obowiązek zapewnienia miejsc dla wszystkich chętnych dzieci w wieku 3-5 lat do korzystania z wychowania przedszkolnego.

Poniższe zestawienie przedstawia ilość miejsc w poszczególnych ośrodkach wychowania przedszkolnego funkcjonujących na terenie gminy Sławno.

Placówka	Dostępna ilość miejsc	Liczba oddziałów	Godziny funkcjonowania
Przedszkole Gminne w Gwiazdowie	50	2	6:30 – 16:00
Przedszkole Gminne w Gwiazdowie Filia w Sławsku	50	2	6:30 – 16:00
Przedszkole Gminne w Gwiazdowie Filia w Boleszewie	25	1	7:00 – 13:00
oddział przedszkolny Szkoły Podstawowej w Bobrowicach	25	1	8:00 – 13:00
Przedszkole Niepubliczne we Wrześnicy	50	2	6:30 – 16:30
Wiejskie Ognisko Przedszkolne w Warszkwie	50	1	7:00 – 15:00

Analiza danych wykorzystanych do opracowania niniejszej diagnozy wykazała, że na terenie całej Gminy Sławno zameldowanych jest 369 dzieci w wieku przedszkolnym, z czego gmina jako organ prowadzący dysponuje 150 miejscami wychowania przedszkolnego w publicznych przedszkolach i oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych oraz 100 miejscami w placówkach niepublicznych. Oznacza to, że brakuje 119 miejsc dla dzieci przy założeniu, że wszystkie dzieci miałyby zostać objęte opieką przedszkolną.

W toku prac nad niniejszą diagnozą ustalono, że szczególnie utrudniony dostęp do ośrodków wychowania przedszkolnego mają dzieci zamieszkałe w zachodniej części gminy. W granicach obwodu szkolnego Szkoły Podstawowej w Bobrowicach, który obejmuje miejscowości: Smardzewo, Rzyszczewo, Rzyszczewko, Bobrowice i Bobrowiczki nie funkcjonuje żadne przedszkole, a w ramach szkoły podstawowej działa jedynie 5-godzinny oddział przedszkolny. Obecnie najbliższe przedszkole gminne mieści się w Gwiazdowie w odległości od 12 km do 16 km, a w oddalonym o ok. 5 km mieście Sławno do dyspozycji mieszkańców gminy są głównie przedszkola niepubliczne. Pomiędzy miejscowościami obejmującymi obwód szkoły w Bobrowicach a Przedszkolem Gminnym w Gwiazdowie nie funkcjonuje bezpośrednia komunikacja publiczna. Opiekunowie nie posiadający swoich środków transportu nie są w stanie dowozić dzieci do gminnego przedszkola.

Problem dostępności edukacji przedszkolnej w zachodniej części Gminy Sławno został dostrzeżony w *Lokalnym Programie Rewitalizacji Gminy Sławno na lata 2016-2023* przyjętym na podstawie Uchwały Rady Gminy Sławno nr XXXIX/294/2017 z dnia 7 kwietnia 2017 r. W dokumencie tym przeprowadzona pogłębiona diagnoza problemów społecznych wykazała, że mieszkańcy dostrzegają problem braku przedszkola dla dzieci w wieku 3-6 lat w Bobrowicach. W skutek braku alternatyw związanych z opieką nad dziećmi przedszkolnymi opiekunowie decydują się wielokrotnie na rezygnację jednego z nich z pracy na rzecz opieki nad dziećmi. Brak dostępu do przedszkola powoduje, że rodzice najczęściej matki mają utrudniony powrót do aktywności zawodowej z powodu konieczności całodziennego nad dzieckiem lub nie mają motywacji do rozpoczęcia aktywności zawodowej po okresie urlopów macierzyńskich, rodzicielskich i wychowawczych.

W oparciu o dane udostępnione przez Powiatowy Urząd Pracy w Sławnie na koniec października 2019 roku liczba osób bezrobotnych w wieku 20-40 lat zamieszkałych na terenie gminy Sławno wynosiła 234 osoby, w tym 175 kobiet. Problem bezrobocia szczególnie dostrzegalny jest wśród kobiet zamieszkałych w zachodniej części Gminy Sławno, które stanowią 1/5 wszystkich pozostających bez pracy i wynoszą 36. Ten fakt ma głębokie konsekwencje społeczne dla dzieci, jak i ich rodzin.

Powstanie nowego Przedszkola Gminnego w Bobrowicach nie tylko wyrównałoby szanse edukacyjne dzieci z terenów wiejskich w stosunku do miejskich rówieśników, ale również umożliwiłoby powrót ich rodziców/opiekunów prawnych na rynek pracy, w szczególności kobiet.

III. Analiza potrzeb w zakresie prowadzenia zajęć dodatkowych

Wszystkie działania podejmowane w placówkach oświatowych skupiają się na tym, aby każdy wychowanek zyskał umiejętności, które pozwolą mu w przyszłości wyrosnąć na człowieka ciekawego świata i pewnego swoich mocnych stron. Poprzez udział w zajęciach dodatkowych wszystkie dzieci, w tym również z deficytami rozwojowymi, jak i dzieci zdolne mają możliwość nabycia kompetencji niezbędnych do dalszego kształcenia i posługiwania się na rynku pracy, zdobycia umiejętności wykorzystania narzędzi technologii informacyjno-komunikacyjnych oraz posługiwania się językiem obcym. Z tych też względów kompetencje kluczowe należy kształtować na każdym etapie edukacji.

W ośrodkach wychowania przedszkolnego Gminy Sławno zajęcia z języka angielskiego realizowane są jedynie w podstawie programowej wychowania przedszkolnego. Z powyższego faktu wynika, iż dzieci w ogóle nie mają możliwości rozwoju kompetencji nauki języków obcych. Kształtowanie tej kompetencji w wieku przedszkolnym jest istotne, gdyż umiejętności, które małe dzieci wynoszą z przedszkola procentują w szkole lepszymi wynikami w nauce, a w dorosłym życiu lepszym funkcjonowaniem społecznym i zawodowym. Brak dodatkowych zajęć z języka angielskiego powoduje, że dzieci pozbawione są szans rozwojowych w bardzo ważnym okresie rozwoju przedszkolnego, gdyż jest to etap, który stanowi bardzo mocny fundament ich późniejszej edukacji. Należy zaznaczyć, że dziecko poprzez naukę języka obcego ćwiczy pamięć, rozwija ciekawość świata, jak również wyobraźnię. Przy okazji dzieci stymulują wiele zmysłów (wzrokowe, słuchowe, motoryczne) co korzystnie wpływa nie tylko na proces przyswajania języka, ale ma charakter również ogólnorozwojowy.

Brak dodatkowych zajęć z języka angielskiego powoduje, że dzieci z rodzin mniej zamożnych mają ograniczony dostęp do języka obcego powodując dysproporcje. Inaczej jest w przypadku dzieci z rodzin o wyższym kapitale społecznym, które korzystają z odpłatnych zajęć organizowanych przez prywatne instytucje na terenie miasta Sławno.

IV. Analiza wsparcia dzieci o specjalnych potrzebach edukacyjnych

Pierwsze lata życia dziecka decydują o jego rozwoju. Zajęcia realizowane w ramach edukacji przedszkolnej stymulują rozwój dzieci, niwelują ewentualne dysharmonie, zaniedbania środowiskowe. Placówki wychowania przedszkolnego poprzez prowadzone obserwacje i opracowując diagnozę przedszkolną identyfikują dzieci pod kątem ich potrzeb rozwojowych w ramach likwidacji występujących deficytów. Dzieciom z dodatkowymi potrzebami tworzy się warunki umożliwiające sprostanie wymaganiom edukacyjnym, zapewniając zajęcia logopedyczne, zajęcia rewalidacyjne w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej. W bieżącym roku szkolnym do Przedszkola Gminnego w Gwiazdowie uczęszcza dwoje dzieci posiadających orzeczenie o niepełnosprawności wydane przez Powiatową Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną w Sławnie ze względu na stwierdzony autyzm.

Z analizy sytuacji Ośrodków Wychowania Przedszkolnego w Gminie Sławno wynika, że dzieci wymagają terapii logopedycznej, gimnastyki korekcyjnej oraz zajęć z motoryki psychoruchowej. Obecnie w żadnym z placówek nie ma zajęć z gimnastyki korekcyjnej, a zajęcia logopedyczne są prowadzone w ograniczonym zakresie (rzadkie, krótkie spotkania uniemożliwiają skuteczną terapię). W tym kontekście istotne jest objęcie dzieci korzystających z wychowania przedszkolnego dodatkowymi zajęciami niwelującymi stwierdzone deficyty, tak aby dzieci rozpoczynające naukę w szkole podstawowej miały jednakowy start i szanse na wysokie wyniki w nauce.

V. Wnioski

Do najważniejszych potrzeb wynikających z opracowanej Diagnozy potrzeb w zakresie edukacji przedszkolnej należy zwiększenie dostępności do edukacji przedszkolnej, czyli stworzenie nowych miejsc, a także rozwój kompetencji kluczowych i umiejętności uniwersalnych niezbędnych na rynku pracy oraz wyrównanie szans edukacyjnych dzieci w zakresie stwierdzonych deficytów.

Powstanie nowego Przedszkola Gminnego w Bobrowicach zwiększy poziom uprzedzskolnienia gminy wiejskiej Sławno dzięki utworzeniu 50 miejsc wychowania przedszkolnego. Realizacja tego działania znacząco przyczyni się do zmniejszenia zdiagnozowanego deficytu miejsc przedszkolnych w Gminie Sławno oraz wzrostu zatrudnienia, a co za tym idzie również do podniesienia standardu życia dzieci wiejskich oraz ich możliwości edukacyjnych.

Na podstawie deficytów wskazanych w diagnozie niezbędne jest objęcie dzieci korzystających z wychowania przedszkolnego opieką logopedyczną, gdyż wskazane zajęcia skupią się na wszystkich czynnikach, które mogą zaburzyć rozwój komunikowania się, tj. na rozumieniu, słuchu, sposobie oddychania, budowie anatomicznej aparatu mowy, stanie uzębienia, pamięci, czy rozwoju motorycznym.

Konieczność rozwijania kompetencji kluczowych zwłaszcza językowych, ze względu na ich walory edukacyjne powoduje konieczność objęcia dzieci korzystających z wychowania przedszkolnego dodatkowymi zajęciami z języka angielskiego.